

Xiprer de can Vilà - can Vilar de la Muntanya

Sant Just Desvern

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Pg. de la Muntanya, s/n.
Emplaçament Can Vilar de la Muntanya.

Coordenades:

Latitud: 41.397952780513
Longitud: 2.084561090564
UTM Est (X): 423475
UTM Nord (Y): 4583339

Classificació

Número de fitxa 08221 - 332
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Espècimen botànic
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Arbre o arbreda d'interès
Observacions protecció: Número AIL-16-2013 del catàleg proposta de l'Ordenança de Protecció de l'arbrat i dels espais verds de Sant Just Desvern, proposat com AIL (Arbre d'Interès Local), ordenança aprovada en Ple de l'Ajuntament el 25 de setembre de 2014.
La serra de Collserola forma part de la Xarxa Natura 2000, una xarxa europea d'espais naturals protegits que té com a objectiu garantir la biodiversitat mitjançant la conservació dels hàbitats naturals i de les espècies de flora i fauna silvestres d'interès comunitari. El 5 de setembre de 2006, el Govern de Catalunya, amb l'Acord de Govern 112/2006, aprova la llista definitiva de LIC (Lloc d'Importància Comunitària) i de ZEPA (Zona Especial Protecció Aus) que configura la Xarxa Natura 2000 al nostre país.
El Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola (PEPNat), aprovat el 2020 amb

aprovació definitiva per Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya en sessió del 6 d'abril de 2021, estableix les directrius per a la preservació dels valors naturals i paisatgístics del parc, així com per a la regulació dels usos i activitats que s'hi desenvolupen. Aquest pla és l'eina principal per a la gestió sostenible de l'espai natural.

Data aprovació:	dj., 25/09/2014 - 12:00
Número inventari	Catàleg d'Arbres Singulares del Parc Natural de Collserola (nº 15);
Generalitat i altres inventaris	Inventari dels Elements d'Interès Especialment Rellevant del PEPPNSC (nº A33)
Accés	Fàcil
Ús actual:	Ornamental
Titularitat	Privada
Titular:	08219A012000020000KG
Fitxes associades:	
	Can Vilar de la Muntanya - Mas Moragues - Mas Gombau
	Olivera de can Vilà - can Vilar
Autoria de la fitxa	David Torres Rodríguez - Kuanum
Data de registre de la fitxa:	dt., 04/03/2025 - 09:43

Descripció

Exemplar de xiprer (*Cupressus sempervirens*) de 19 m d'alçada, amb un perímetre de tronc d'1,82 m i 2,8 m de diàmetre de capçada. L'arbre està situat a l'encreuament del passeig de la Muntanya i el camí de can Vilà, dins del Parc Natural de Collserola.

De la família de les cupressàcies, el xiprer es caracteritza per una capçada estreta, compacta i allargada, amb branques cilíndriques primes, erectes i flexibles. El tronc és recte i regular amb una escorça fissurada de color marró grisenc, que no s'exfolia.

És un arbre perennifoli de fulles molt petites en forma d'esquames de color verd fosc, que es distribueixen en fileres recobrint les branques de manera molt atapeïda. Floreix de març a juliol, amb flors masculines i femenines al mateix arbre, agrupades en cons. El fruit és una pinya petita de forma esfèrica que passa del color verd al marró fosc un cop madura.

Història

Espècie originària de la Mediterrània oriental, de Líbia fins a l'Iran, amb una distribució posterior que abraça molts altres territoris a causa de la seva adaptació a la sequera i els climes càlids.

És un arbre que ha tingut una forta funció simbòlica al llarg de la història, simbolisme que queda palès a través de la mitologia grega i romana. El filòsof i botànic grec Teofrast consagrava el xiprer a Hades, déu de la mort, ja que aquesta espècie arbòria no rebrota un cop és tallada. Però és el mite grec de Ciparís, convertit en xiprer per Apol·lo, el referent més antic al significat de dol d'aquest arbre. Ciparís, que era amant d'Apol·lo i havia rebut d'ell com a regal un cérvol sagrat, durant una cacera i per error va matar al seu propi cérvol. Desolat per la pèrdua, Ciparís va demanar a Apol·lo que li permetés plorar-lo per sempre i així el déu grec convertí a Ciparís en un xiprer. El simbolisme fúnebre del xiprer també és recollit pel poeta llatí

Horaci quan fa referència al fet que els difunts s'enterraven envoltats de branques de xiprer. Plini el Vell explica com una branca de xiprer, penjada a la porta d'una casa, era senyal de la defunció d'algú de la família.

La presència dels xiprers als cementiris s'ha relacionat amb la idea de vida eterna i immortalitat, ja que és un arbre molt longeu que pot arribar a viure mil anys. A més, pel cristianisme ha representat el concepte de connexió entre el món terrenal i el cel, a causa del seu port ascendent, allargat i molt alt. L'arbre condueix així les ànimes dels difunts cap a la resurrecció i la vida eterna.

El xiprer també és, des d'època romana, un arbre símbol d'hospitalitat. És habitual trobar-lo a l'entrada de masies i cases de zones rurals donant la benvinguda. Segons l'escriptor Víctor Balaguer, figura cabdal de la Renaixença, la tradició de plantar xiprers a les masies va començar com un símbol de l'aliança entre les congregacions religioses i les cases pairals. D'aquesta manera, la presència d'un xiprer a l'entrada d'un mas indicava l'hospitalitat d'aquestes propietats vers peregrins, frares, canonges i viatgers.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN (2014). *Ordenança de protecció de l'arbrat i dels espais verds de Sant Just Desvern*.

CABALLERO ARROYO, Cecilia; GUAL DEVESA, Ramon; RUEDA AGUILERA, Ferran (1997). *Arbres de Sant Just Desvern*. Ajuntament de Sant Just Desvern.

Enllaços d'interès:

[Arbres Singulares del Parc Natural de Collserola](#)

[Herbari Virtual del Mediterrani Occidental](#)

[Flora Catalana](#)

